

Diarienummer: 21SON151
2021-09-21

Verksamhetsrapport delår 2 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam).....	4
1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	5
1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035	9
2 Uppföljning av politiska uppdrag	10
2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.....	10
2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.	10
2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden).....	11
3 Uppföljning av privata utförare	11
4 Resultat och investeringar	11
4.1 Covid-19	12
4.2 Kommunplan 2021.....	12
5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	13
6 Förväntad utveckling	13

Bilagor

Bilaga 1: SON Bilaga 1 Ekonomisk månadsrapport för augusti år 2021

1 Målanalys

1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Socialnämnden ska möta barn och ungdomar i behov av stöd i tidigt skede i samverkan med andra

Antalet anmälningar gällande barn 0-12 år har under det första delåret varit 936 fördelat på åldersgrupperna: Barn 0-6 = 416 samt Barn 7-12 = 520.

Anmälningar upprättade av sektorns medarbetare (*ex officio*) är även under delår 2 den vanligaste anmälaren, följt av polisen och därefter grundskolor. Att andelen *ex officio* är störst förklaras med att anmälan på syskon till anmält barn upprättas av tjänsteman på mottagningsenheten. Vanligaste anmälningsorsaken var *förälders övriga omsorgssvikt* och därefter *förälders missbruk och våld i hemmet*. På grund av pågående pandemi har tillgängligheten via telefon begränsats en timme/dag för att minska arbetsbelastning för personal vid händelse av hög sjukfrånvaro. Under maj och juni månad har Mottagningsenheten medverkat vid informationsträffar hos Barnmorskemottagningen och Barn- och ungdomshabiliteringen. Arbetet med att strukturera och planera genomförandet av kontaktpersoner gentemot förskolor och skolor har fortskridit under maj och juni och kommer fortgå under höstterminen. Det övergripande målet har avgränsats till att börja med förskolor på grund av resursbegränsningar på enheten och för att möjliggöra genomförandet. Förskolor har valts utifrån att barnen är yngre, och i många fall har de svårare att göra sin röst hörd på grund av språkutveckling, förskolorna kanske är den enda arenan barnet har utanför familjen och att förskolor saknar elevhälsa såsom kuratorer och skolsköterskor. Oron och osäkerheten att anmäla oro till socialnämnden upplevs också större på förskolor än på skolor.

Socialjouren har under perioden 20210501 - 20210831 haft 970 ärenden, att jämföra med samma period år 2020 då det var 1047 ärenden. Under 2021 så har 277 anmälningar upprättats, att jämföra med år 2020 då socialjouren upprättade 281 anmälningar. Antal inkomna ärenden har minskat, men upprättade anmälningar är i stort sett oförändrad. Sommaren år 2020 var ärendeinströmningen till socialjouren väldigt stor, att det har minskat från föregående år bedöms vara bra. Den största ökningen av ärendetyp står hedersärenden för; år 2020 inkom 7 hedersärenden, att jämföra med samma period år 2021 då det inkom 38 hedersärenden.

För Familjerätten gäller från första juli ny lagstiftning där vårdnad-, boende- och umgängesutredningar fått en fastställd utredningstid på fyra månader. Familjerätten har arbetat med ett förändrat arbetssätt för att kunna möta detta. Avvikelser: Under maj till augusti har det begärts anstånd i fem ärenden avseende utredningstid. Skäl har varit pågående behandling, placering av barn, ändring av uppdrag och nytt uppdrag från tingsrätten.

Förebyggandeenheternas primära samverkanspartner är Gävles skolverksamheter. Även drogsamordnarens aktiviteter riktar sig i hög grad till skolan. Arbetet sker från alla verksamhetsdelar och på olika nivåer. Några exempel:

- Drogsmordnarens kartläggning av ungas drogvanor CAN, årskurs 9 och årskurs 2 i gymnasiet.
- Tobaksfri duo, avtal mellan elever och föräldrar i årskurs 7.
- Samtal om oron, BIG:s utbildning för personal inom skolverksamheten hur man agerar vid oro om barns mående/hemsituation.
- Kompetenshöjande drogpreventiva insatser till elever, föräldrar och personal av drogsamordnare, Drogfri skola, BIG.
- Organiserandet av områdesgrupper i våra stadsdelar där fältgruppen har en nyckelroll med polis, skola, föreningsliv etcetera.
- Flera olika aktiviteter på gruppnivå i samarbete med skolan vid social oro.
- Våldspreventivt arbete i skolorna via metoderna Agera tillsammans och MVP (Mentorer

Vålds Prevention)

- Socionom på Öppna förskolan via Familjecentralerna.
- Nära samverkan med skolan för att kunna erbjuda insatser utan biståndsbeslut i form av gruppverksamhet på Grinden samt föräldrastödande insatser på Familjestödet.

Förebyggandeenheterna har som målsättning att fortsätta utveckla en nära samverkan med Gävles skolverksamheter för att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation. Fältgruppen har påbörjat ett intensivt arbete med Andersbergsskolan riktat till elever, föräldrar och personal utifrån identifierat behov. Det pågår också ett planeringsarbete med andra skolor.

Familjestödet har på grund av nedstängning och pandemi haft en kraftigt reducerad verksamhet. Samarbetet med skolorna och förskolor planeras inom denna del komma igång under tertial 3, beroende på utvecklingen av pandemin. Arbetet med problematisk skolfrånvaro är prioriterat. Riktade insatser till föräldrar kommer att prioriteras. Samverkansstrukturen kommer vara uppbyggd innan 2021 års utgång.

Stöd i hemmet

Unga vuxna samt deras föräldrar kan snabbt ta kontakt med öppenvårdsenhet via mejl, telefon eller genom personligt besök. Medarbetare inom öppenvårdsenheten har ett nära samarbete med mottagningsenhet dit de anmäler ärenden där oro finns för den unges mående och hälsa. Rutin finns upprättad inom enheten. Öppenvårdsenhet vuxen erbjuder ungdomar (från 18 år) beroendevård och anpassat stöd i syfte att fullfölja skolgång.

- Öppenvårdsenhet har ett nära samarbete med skola, KAA (kommunens aktivitetsansvar), UMO (Ungdomsmottagningen) samt Försörjningsstöd.
- Öppenvårdsenhet barn och familj samarbetar med såväl utredningsgrupperna inom kontor Myndighet som Familjehemsgruppen för att utveckla en säker vårdkedja där familjens behov blir synliggjord.
- Öppenvårdsenhet barn och familj samverkar med andra aktörer såväl internt som externt. Region Gävleborg är en viktig samverkanspartner där psykiatrin är stor del av den samverkan vilken är nödvändig för att aktuella familjer ska få adekvat stöd och behandling. Intern samverkan påverkas av hög ärendebelastning. Extern samverkan påverkas av olika rutiner, roller och uppdrag.
- Öppenvårdsenhet barn och familj arbetar aktivt med föräldrar till barn med hög skolfrånvaro. Tyngdvikt läggs på att identifiera de områden som påverkar det enskilda barnets skolfrånvaro. Samtal och praktiskt arbete utförs i hemmet för att aktivera förälder/ föräldrar till ökad förståelse för närvaro i skolan. Enheten arbetar aktivt för att kontinuerligt hitta forum för samverkan mellan skola och föräldrar.
- Öppenvårdsenhet barn och familj deltar aktivt på skolmöten för att främja konstruktiva samtal mellan skola och familjer. Varje enskilt barn följs upp via genomförandeplan med mål tillsammans med familjen och socialsekreterare.

Analys av indikatorerna

Indikatorer och målvärden avser helår och följs upp vid årsbokslut.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Orosanmälningar barn, 1-6 år	—	1 350	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
Orosanmälningar barn, 7-12 år	—	1 300	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

Nämndens/bolagets verksamheter

Många delar i verksamheten kopplat till Skolfam har fått anpassats efter de nya förutsättningarna kopplat till covid-19. De skoluppföljningar som varit planerade har i de allra flesta fall ägt rum via teams. Under hösten förmodas antalet fysiska möten öka, beroende på förutsättningarna. Det som påverkats mest är kartläggningarna av barnen, som behöver ske fysiskt på plats. Även om medarbetarna varit förberedda för besök har det blivit inställda tillfällen då familjehem och barn samma dag kunnat ha symptom, återigen beror bortfallet mestadels på grund av covid-19. Höstens kartläggningar är planerade och förhoppningen är att det blir mindre antal inställda besök.

Redan under rekryteringen av familjehem så betonas vikten av barnens skolgång och alla familjer som utreds för att bli familjehem för barn i skolåldern informeras om Skolfam.

Familjehemsenheten ska veta hur det går för våra barn i skolan och ska vara en aktiv part i dialog med skolan. De familjehemsplacerade barnen ska gå ut grundskolan med betyg som ger behörighet till önskat gymnasieprogram. Alla placerade barn i åldern 6-16 år ska vara en del av Skolfams verksamhet. För att uppnå målet så har verksamheten ett flertal aktiviteter. Många delar i familjehemsverksamheten som rör Skolfam har dock fått anpassats efter de nya förutsättningarna utifrån covid-19. De skoluppföljningar som varit planerade har i de allra flesta fall ägt rum via teams. Det som påverkats mest är kartläggningarna av barnen som behöver ske fysiskt på plats. Även om medarbetarna varit förberedda för besök har det blivit inställda tillfällen då familjehem och barn samma dag uppvisat symptom.

Förebyggandeenheterna har som målsättning att fortsätta en nära samverkan med Gävles skolverksamheter för att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation. Särskilda insatser sker i vissa skolor. Fältgruppen har påbörjat ett intensivt arbete med Andersbergskolan riktat till elever, föräldrar och personal utifrån identifierat behov. Det pågår också ett planeringsarbete med andra skolor. Samverkan sker i övrigt med övriga rektorsområden.

Familjestödet har på grund av nedstängning och pandemi haft en kraftigt reducerad verksamhet. Samarbetet med skolorna och förskolor planeras inom denna del komma igång efter sommaren, beroende på utvecklingen av pandemin. Familjestödet bedöms dock ej komma upp i full skala under 2021. Arbetet med problematisk skolfrånvaro är prioriterat. Riktade insatser till föräldrar kommer att prioriteras. Samverkansstrukturen kommer vara uppbyggd innan 2021 års utgång.

Sammantaget kommer inte alla aktiviteter vara pågående i full skala under 2021 då Familjestödets verksamhet påverkats av yttre omständigheter och det förebyggande arbetet har långsiktiga perspektiv för återuppbyggnad.

För måluppfyllelse ska målet i sin helhet bedömas vara uppfyllt. Så är inte fallet. Vissa aktiviteter är inte genomförda, och påverkan på grund av pandemin innebär att verksamhet inte kunnat genomföras som planerat. Därmed bedöms målet vara delvis uppfyllt.

Analys av indikatorerna

Indikatorerna följs upp på helårsbasis då målvärdet avser helår

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	—	95%	Mindre avvikelse	 Uppnås delvis

1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Socialnämnden ska i samverkan med andra aktörer bidra till att bryta socioekonomisk segregation samt öka individens självständighet

Utredningsenhet Barn har delats i två enheter för att få en hanterbar ärendemängd och på så sätt möjliggöra överblick samt skapa goda arbetsförhållanden. Totalt har myndighetsutövningen för barn förstärkts med fem (5) tjänster för att kunna fasa ut konsulterna som varit nödvändiga för att hantera den stora volymökningen som skett under flera år. Fortfarande är det svårigheter att hinna med en fördjupad handläggning med konsekvensen att barnsamtal inte görs i önskad omfattning samt att inventering och kontakt med nätverket inte görs i tillräcklig utsträckning. Detta till trots så har ett fortsatt kvalitetsarbete bedrivits med fokus på vad som påpekades i den förra KPMG-rapporten; Att göra rätt saker i våra utredningar genom att säkerställa att en utredningsplan för utredningen görs.

Under augusti så har en särskild uppföljning av placerade barn och unga samt unga vuxna påbörjats med stöd av KPMG. Utredningsenhet Ungdom har under perioden totalt 288 pågående insatser fördelat på kontaktpersoner, kontaktfamiljer, öppenvård/familjebehandling, placeringar i släkt- och närverk, jourhem, familjehem, stödboenden, HVB och SiS. Antalet externa placeringar har sjunkit. Både på grund av hemgång eller överlämning till Vuxenheten eller Familjehemsenheten. Två familjehemsplaceringar har dock återplacerats till HVB. UEU har vid dagens datum 30 placeringar, fördelat enligt följande: 3 SiS (varav en LSU), 26 HVB (18 med ramavtal och 8 utanför ramavtal) samt 1 Stödboende (utanför ramavtal). Total kostnad för externa placeringar är hittills i år 39 miljoner kronor. Summan överskrider budget, men är en inbromsning av det negativa resultatet från föregående period.

Extern öppenvård/familjebehandling sker i huvudsak via ramavtal. Undantag är endast enstaka insatser i andra kommuner. För närvarande pågår insatser för 54 ungdomar fördelat på följande leverantörer: 17 FHC, 10 Humbla, 10 Intense rehab samt 5 Säkerhetsakademin. För närvarande pågår familjebehandling för 73 ungdomar via den interna öppenvården. Ytterligare 10 är beviljad insatsen men är inte verkställda.

Rekryteringsenheten har under delåret sett vissa positiva förändringar i intresset att bli uppdragstagare. Intresseanmälningar för att bli familjehem har ökat. Under perioden maj-augusti 2021 inkom 55 intresseanmälningar. Under perioden januari-april samma år inkom 39 intresseanmälningar. Bland annat har en annons på familjehemsbanken gett respons. Även familjehem som har, eller tidigare har haft uppdrag, har anmält sitt intresse. Det är för tidigt att säga vad det faktiska utfallet blir av dessa intresseanmälningar. Många sällas av olika orsaker bort i inledningsskedet. Antalet ansökningar för att få familjehem har ökat något, från 26 föregående period till 29 under den aktuella perioden maj-augusti 2021. Det är fortfarande färre än perioden september-december 2020. Då inkom 37 ansökningar om att få familjehem.

Perioden maj-augusti har 18 ansökningar om HVB inkommit och av dessa är 6 omplaceringar. Av dessa 18 ansökningar ledde 8 till faktiska placeringar i HVB. Perioden januari-april samma år inkom 33 ansökningar om HVB. Av dessa var 7 omplaceringar. Antalet HVB-ansökningar har på så vis minskat sedan föregående period.

Antal intresseanmälningar för att bli kontaktfamilj har under perioden maj-augusti varit 8. Föregående delår var antalet intresseanmälningar om att bli kontaktfamilj 7. Under samma period, maj-juli 2021 har 8 ansökningar om att få kontaktfamilj inkommit. Underlaget för augusti 2021 är inte komplett. Perioden januari-april inkom 22 ansökningar om att få kontaktfamilj. En svårighet är att hitta lämpliga kontaktfamiljer då många uppdrag är krävande utifrån neuropsykiatriska diagnoser, funktionsvariationer, somatiska problembilder där viss envård krävs samt barnets ålder.

Det är svårare att rekrytera kontaktfamilj till äldre barn, det vill säga från mellanstadieålder och uppåt. Perioden maj-augusti 2021 har 34 intresseanmälningar om att bli kontaktperson inkommit. Föregående period, januari-april 2021 inkom 38 intresseanmälningar om att bli kontaktperson. Det råder en ständig brist på intresseanmälningar från män för uppdrag som kontaktperson. Under perioden maj-augusti har 36 ansökningar om att få kontaktperson inkommit. Under föregående period 2021 inkom 40 ansökningar om att få kontaktperson. Således en liten minskning i det totala antalet ansökningar. Enheten kan se en liten ökning av ansökningar om kontaktperson till ungdomar med normbrytande beteende.

Rekryteringsenheten har under 2021 fått ta del av extra medel via statsbidrag. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av en familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Under hösten 2021 kommer dessa medel bland annat att användas till olika utbildningsinsatser på enheten

Utredningsenhet vuxen har trots de utmaningar som varit i och med rådande pandemi ökat antalet genomförda ASI-intervjuer och särskilt ASI-återkopplingar. Detta medför en ökad delaktighet för medborgarna och en tydligare struktur i arbetet. Det krävs att implementeringsarbetet fortsätter och särskilt när Utredningsenhet vuxen nu framöver får ett tydligare uppdrag med missbruk och beroende som huvudfråga. Även under andra kvartalet har Utredningsenhet vuxens arbete till stor del upptagits av det höga antalet utredningar enligt 7 § lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Under årets första åtta månader har 166 LVM-utredningar inletts (133 individer), vilket mynnat ut i 10 ansökningar (6%) hos förvaltningsrätten om beredande av vård enligt LVM. Genom det motiverande arbetet och innovativa lösningar har tre av besluten om omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM kunnat hävas och frivillig vård har kunnat tillgodose behovet. Ambulerande motivationsteamets arbete är framgångsrikt och kommer fortsatt att följa samhällsutvecklingen och att utveckla arbetssättet utifrån medborgarnas behov. Det är tydligt att andra vårdgivare på grund av hårt tryck och utifrån rådande begränsningar utifrån pandemin, i allt större utsträckning väljer att göra anmälningar i stället för att bjuda in till samverkan och SIP-möten. Utredningsenhet vuxen ska vara i framkant i vårdprocesser och då behöver arbetet fortsätta för att hitta nya samverkansformer. Ett steg i detta är att Utredningsenhet vuxen kommer vara delaktig i informationsspridning vad gäller anmälningar samt om verksamhetens arbete inom Region Gävleborg samt att en dialog med Polisen har också startats vilket kommer fortlöpa under hösten.

Arbetet vad gäller våldsutsatta och våldsutövare har fortlöpt under andra delåret och där fokus framförallt varit att utreda och erbjuda insatser utifrån det höga tryck som varit. Löpande under året har det varit omkring 120 aktuella ärenden i denna målgrupp, där knappt hälften av dessa kunnat erbjudas insatser på hemmaplan. Utifrån att det varit ständig kö till öppenvårdsmottagningen för våld i nära relationer under våren, så har flera externa köp för att verkställa vård inom skälig tid varit nödvändiga. Arbetet med våld i nära relationer flyttades den 13 september till enheten för våld i nära relationer.

Utredningsenhet Boende har under delår 2 möjliggjort att komma in med ansökningar om hjälp till boende genom en e-tjänst. Det gör det möjligt att ansöka dygnet runt för den enskilde och innebär en effektivisering för organisationen, då detta även avlastar Mottagningsenheten. Enheten fortsätter utveckling av samarbetet med Gavlegårdarna och under 2021 ska samverkansavtalet ses över. Kommunikation sker även med privata fastighetsägare gällande en klients möjlighet att få överta hyresavtalet. Medarbetarna på enheten har gjort ett omfattande arbete med att gå igenom alla gamla övergångsavtal, informerat klienterna om möjligheten att söka skuldsanering och aktivt gjort förfrågningar på de klienter vars skulder är äldre än fem år. Detta arbete har resulterat i att hittills i år så har 56 klienter fått eget hyresavtal, främst hos ABG, och kan i och med det avslutas hos Utredningsenhet Boende. Den 31 december 2020 var det 467 övergångsavtal och den 31 juni 2021 var antalet avtal 407.

Förebyggandeenheterna ska erbjuda insatser som verkar brottsförebyggande och uppmärksamma socialt utanförskap. Fältgruppen inför metoden Nödstopp som togs i drift under maj månad. Metoden syftar till att mobilisera privata och professionella nätverk runt barn och unga där det finns riskfaktorer för social problematik. Personalen har arbetat med liknande arbetssätt tidigare men denna metod är en vidareutveckling. Fältgruppen utvecklar också metodiken i hur man samlar föräldrar vars barn utvecklat riskabla umgängesmönster

(gångbildning).

Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheterna som riktas till familjer ska vara lättillgängliga. Familjerådgivningen har via effektivare tidsbokning minskat sina väntetider från 29 dagar vid förra årets utgång till 17 dagar vid utgång av tertiäl 1 år 2021. Familjestödet och familjecentralernas verksamhet har påverkats av nedstängning och pandemin. Redan detta år har insatser tillgängliggjorts. Idag sker de flesta enskilda samtalen med föräldrar digitalt.

Socialnämnden ska i samverkan med andra aktörer bidra till att bryta socioekonomisk segregation samt öka individens självständighet. Förebyggandeenheten har upprättat samarbete med verksamhet på Jägargatan kring socioekonomiskt utsatta och nyanlända för att erbjuda en första föräldragrupp. Samarbete med Försörjningsstöd planerar att upprättas. Dessutom har medarbetare utbildats i föräldragrupsverksamhet för nyanlända. En första grupp har påbörjats. Satsningen har finansierats via medel från Länsstyrelsen.

Medarbetare på Grinden har utbildats och certifierats i ett förebyggande stödprogram Childrens Program som riktar sig till barn 7-12 år med missbruk i familjen. Insatsen innebär att medarbetarna stödjer barn och föräldrar genom intensiva stödinsatser i grupp under fyra intensiva dagar.

Fältgruppen arbetar vidare med insatsen Nödstopp vid tidigt identifierad oro. Även riktad insats med gruppering av ungdomar i stadsdelsarbete där signaler om social oro finns. Fältgruppens planering att ha en riktad föräldragrupp och till viss del annan gruppverksamhet har ej kunnat genomföras på grund av pandemin.

Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheterna som riktas till familjer ska vara lätt tillgängliga, idag är väntetiden vid utgång av delår 2, 18 dagar. Familjestödet har öppnat chattfunktionen. Råd och stödsamtal erbjuds också i full skala. Flera föräldragrupper har igångsatts.

Stöd i hemmet - Aktiviteter för att nå socialnämndens mål

I syfte att öka individens delaktighet görs alla klienter delaktiga i att forma sin individuella behandling vilket tydliggörs i en genomförandeplan. Denna kan ligga parallellt med vårdgivares vårdplan. Denna planering är föremål för kontinuerlig uppföljning. Detta är ett implementerat arbetssätt.

Alla insatser anpassas efter den enskildes behov och erbjuds både enskilt och/eller i grupp. Matchning av insats sker genom inventering av klientens kontextuella situation, behov och önskemål. Om klienten inte har förmåga att genomföra en strukturerad behandlingsform erbjuds i stället; Individanpassad Insats. En modell som innebär samordning, aktiv samverkan med andra viktiga huvudmän, stöd i boendet, social träning, alkohol/ drog behandling, motivationsarbete, hälsoprofil, samarbete med AME.

Öppenvårdsenhet vuxen har kontinuerlig samverkan med Region Gävleborg psykiatriska kliniken samt Beroendecentrum. Öppenvårdsenhet vuxen har nära samarbete med Blåklockan och Stickan.

För att möjliggöra stöd och behandling för klienter med hög grad av samsjuklighet samt för att undvika kostsamma HVB-placeringar har Öppenvårdsenhet Vuxen skapat ”Individanpassad Insats”. Samordning och samverkan är tydliga ledord i arbetet. En del av arbetet innebär att stödja/motivera bostadslösa klienter att följa sin vårdplan så att de kan nå en boendelösning. I de fall annan huvudmans insats krävs för att behålla bostad (exempelvis psykiatri, Boendestöd mm) är ansvarig behandlare samordnare av detta.

Alkohol- och drogterapeuter återfinns inom öppenvårdsenhet Barn och Familj sedan sommaren 2020. Denna kompetens har inneburit ett stort tillskott, främst i arbetet med ungdomar där det förekommer alkohol och drogproblematik.

Behandlare och alkohol/drogterapeuter inom Öppenvårdsenhet vuxen har fokus på målgruppen 18 – 25 år. Öppenvårdsenhet vuxen har genomfört ett fördjupningsarbete med fokus på denna målgrupp. Det har resulterat i en kunskapsöversikt med tillhörande implementeringsplan vilken påbörjas hösten 2021.

Stödboendeenheten har ett nära samarbete med det ambuleraande motivationsteamet avseende personer aktuella för utredning enligt 7 § LVM. Detta för att möjliggöra snabb ingång till stödboende. Denna grupp har alltid högsta prioritet.

Familjeboendet har, sedan avveckling av HVB-verksamhet, bytt namn till Familjehuset. Detta för att markera ny inriktning av verksamhet. Familjehuset har utvecklat arbetsmetod för intensiv utredning och behandling, vilken skall möjliggöra intensivt arbete i fler familjer än tidigare. Familjehuset utreder nätverkets möjlighet och lämplighet att utgöra stöd – och/eller säkerhetsperson under tid som barn utreds. Det går att se en viss minskning i nätverksarbete under årets första kvartal.

Analys av indikatorerna

Samtliga indikatorer följs upp på årsbasis.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Tid till insats (1)	—			
Externa placeringar följs upp (2)	—	100 %	Ok	● Uppnås
Ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21 år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats (3)	◆	60 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035

Nämndens/bolagets verksamheter

Socialnämndens verksamheter jobbar fokuserat med fossilfria transporter och målet att Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning inklusive upphandlingar där transporter ingår ska vara 100% fossilfria 2025. Nämndens verksamheter har kommit en bit på väg i målarbetet. Från och med 2021 har bilar som tidigare tankats med diesel i stället tankats med miljödiesel (HVO100) och bilar som byts ut, byts till elbil. Handlingsplaner för fossilfria transporter kommer att tas fram under hösten 2021 för att därefter inleda genomförandet av dessa under 2022-25, det vill säga huvuddelen av detta arbete är framåtriktat och kommer inte ge resultat under 2021. Det här arbetet berör alla delar inom Valfärd Gävle.

Digitalisering av verksamheter och arbetssätt pågår på olika sätt, vilket kommer ge direkta eller indirekta positiva effekter ur ett klimatperspektiv (detta kan exempelvis avse transporter, pappershantering, med mera). Exempelvis har vissa fysiska möten ersatts med digitala, något som medför mindre resande och påverkar resultatutvecklingen i målet "Ett klimatneutralt Gävle 2035" positivt.

Bedömningen är att arbetet går enligt plan men att fortsatta insatser behövs för att kunna nå måluppfyllelse.

Analys av indikatorerna

Nämndens verksamheter beräknas genomföra minst 6 aktiviteter under året. Inget målvärde beslutat för innevarande år.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Antal genomförda aktiviteter (1)		—		

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.

Uppföljning uppdrag

Ett arbete har påbörjats för att analysera vilka insatser som genomförs inom socialnämndens ansvarsområde idag, där bland annat bedömning av relevans, evidensgrund och effekt ska ingå. Detta underlag ska sedan tjäna som grund för ett framtagande av förslag till strategi för den framtida riktningen för socialnämndens insatser inom bland annat förebyggandearbete och arbete kring missbruk.

Uppdraget har även givits kommunstyrelsen samt har planerats och finansierats av Styrning och stöd Gävle. Förebyggandeenheten har varit delaktig i den utredning Public partner genomfört under året. Slutrapport väntas under vecka 37 år 2021.

2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.

Uppföljning uppdrag

Förebyggandeenhetens fokus i detta uppdrag kommer att ligga på riktade insatser från Familjestödet vid problematisk skolfrånvaro. Beskrivet under trygghetsmålet. Familjestödet har haft en begränsad verksamhet under en lång tid dels på grund av nedstängningen från november 2019 och därpå följande arbete med annat än vad som ligger i det ordinarie uppdraget, dels på grund av pandemin. Vid tertial 1 är verksamheten under uppbyggnadsskede. Vid årsskiftet 2021/2022 kommer flera insatser och samarbeten vara igångsatta men antagligen inte i full skala.

Uppdraget kopplat till uppdrag 1, har planerats och finansierats av Styrning och stöd. Förebyggandeenheten har varit delaktig i den utredning Public partner genomfört under året. Slutrapport väntas under vecka 37.

2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden)

Uppföljning uppdrag

Under våren togs ett förslag till ny samverkansstruktur fram kopplat till välfärdssamverkan Gävleborg med Länsledningen som övergripande styrning. Strukturen skulle innebära att kontor Förebyggande och kompetens också skulle medverka på operativ och strategisk nivå. Denna har ännu inte satts i verket, fortsatt dialog är nödvändig.

Utredning om en tredje familjecentral är genomförd. Beslut är inte fattat.

3 Uppföljning av privata utförare

Nämnden följer den plan för uppföljning av privata utförare som nämnden antagit. Uppföljning ingår i arbetet för kvalitetsteamet inom Valfärd Gävles. Inga avvikelser.

4 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-08-31	Budget 2021-08-31	Budget helår 2021	Prognos helår 2021
Verksamhetens intäkter	43,2	53,3	46,5	69,7	66,7
Personalkostnader	-193,5	-190,9	-200,5	-299,3	-292,3
Övriga kostnader	-222,5	-172,7	-190,9	-286,3	-330,3
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,3	-0,3	-0,3	-0,5	-0,5
Internränta	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-373,1	-310,6	-345,2	-516,5	-556,5
Kommunbidrag	344,3	297,9	344,3	516,5	516,5
Årets resultat	-28,8	-12,7	-0,9	0,0	-40,0
Investeringar	5,2	0,2	7,0	10,5	10,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultat och prognosanalys

Resultat

Resultatet för hela Valfärd Gävle är till och med augusti 2021 minus 44,7 miljoner kronor. I resultatet finns även en avsättning om 2,5 miljoner kronor för kostnader kopplade till skyfallet den 18 augusti.

Socialnämnden redovisar ett resultat till och med augusti 2021 på minus 28,8 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt sammanträde den 21 juni 2021 att tilldela socialnämnden ytterligare 65 miljoner kronor för budgetåret 2021 för årets placeringskostnader.

Trots att socialnämnden fått resultat tillskott finns det resultatavvikelse i verksamheten. De största avvikelseerna finns inom Utredningsenhet vuxen som redovisar ett underskott på minus 4,4 miljoner kronor i förhållande till budget. Kostnaderna avser mer externa köp av verksamhet än budget. Inom Utredningsenhet ungdom finns en negativ avvikelse med minus 3,9 miljoner kronor som till största del beror på fortsatt höga externa placeringskostnader. En djupare utredning kring orsakerna till ökningen av placeringskostnaderna har startats under augusti och kommer att återrapporteras till nämnden under hösten 2021.

Effektiviseringsarbetet för verksamheter som ligger inom socialnämndens ansvarsområde har startats och de förslag på effektiviseringar som kräver politiska beslut kommer vid behov att presenteras för nämnden under slutet av 2021. Den stora förseningen av effektiviseringsarbetet inom socialnämndens ansvarsområde beror till stor del på följd effekterna av covid-19 pandemin, men även på den höga arbetsbelastningen inom utredningsenheterna.

Mer detaljerade beskrivningar av nämndens avvikelser finns i bilaga 1, ekonomisk månadsrapport.

Prognos

Prognosen för socialnämnden avseende hela 2021 bedöms till minus ca 40,0 miljoner kronor. Bedömningen för socialnämnden är att de kostnader som rör externa placeringar utgör den störst avvikelsen i socialnämndens prognos förutom eftersläpande effektiviseringar från 2020 och 2021.

Investeringar

Som ingångsvärde har de tre välfärdsnämnderna i ramtilldelningen för 2021 tillsammans 16,8 miljoner kronor till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2020 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 8,5 miljoner kronor. Nämnderna inom Valfärd Gävle har föreslagit fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2021. Fullmäktige beslutade om denna överföring av investeringsmedel på marssammanträdet och därmed har de tre nämnderna tillsammans totalt 25,3 miljoner kronor till investeringar under 2021.

Per den sista augusti har 11,5 miljoner kronor bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans och prognosen är att alla investeringsmedel kommer att nyttjas under verksamhetsåret.

4.1 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer.

Effekterna av extern påverkan pga Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

Se resultatkommentarer.

4.2 Kommunplan 2021

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Se resultatkommentarer

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer

5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Nämnden kan konstatera att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt.
- Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2020 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2020. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar.
- Nämnden har ett särskilt pågående arbete med externt stöd där fokus är att förskjuta resurser från externa placeringar till andra insatser i egen regi, ett arbete som kommer att landa i ett antal kraftfulla åtgärder som kan implementeras från och med 2022.
- Under året har Sektor Valfärd arbetat med att sätta ett särskilt fokus på våld i nära relationer, vilket bland annat resulterat i att en särskild våldsenhet kommer inrättas från hösten 2021. Värt att notera är att detta handlar om att flytta resurser inom organisationen, nämnden har inte tillförts resurser för denna fokusering.
- De två IOP-överenskommelser som nämnden har med kvinnojouren Blåklockan samt med mansjouren Stickan har varit igång sedan årsskiftet och under våren har avstämningar skett med respektive organisation.

6 Förväntad utveckling

- Kontakt har tagits med kommuner i R9-nätverket för att se hur trenderna ser ut i andra kommuner inom nätverket vad gäller inkommande ärenden, placeringar och skyddsplaceringar. Den återkoppling som hittills inkommit ger vid handen att utvecklingen generellt är likartad i dessa övriga kommuner, men att de bakomliggande orsakerna behöver utredas närmre.
- Nämnden ser i nuläget inte det kommer ske några omfattande trendbrott vad gäller till exempel aktualiseringar, där trenden varit ökande under tio år. Ökande antal aktualiseringar minskar dock inte kraven på nämnden och organisationen på att utreda och besluta om eventuella insatser inom lagstadgad tid. Detta kommer sannolikt medföra ytterligare ökande ekonomiska utmaningar för nämnden.
- Effekterna av en inrättad våldsenhet och IOP-överenskommelser med jourorganisationerna är viktiga och kommer vara en del i det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer. Sannolikt måste dock ytterligare insatser till för att lyckas över tid med tanke på utvecklingen.
- En djupare analys vad gäller placeringar kommer göras, en analys som kan medföra förändringar av organisering och arbetssätt inom sektorn. Dock bör det noteras att det förefaller osannolikt att de ökade behoven enbart kan mötas med förändrade arbetssätt, starkare samverkan eller tydligare fokus i nämndens egna prioriteringar. Det är väsentligt att de kommande åren föra en mer systematisk dialog kring resursbehoven för socialnämnden så att resurserna tydligare hänger samman med nämndens uppdrag, både utifrån lagstiftning och ärendemängd.